

Upute za fiskalizaciju i predujmove

Bez obzira da li poduzetnik naplaćuje gotovinom ili ne, mora se napisati **Interni akt o poslovnim prostorima za potrebe fiskalizacije** koji ostaje kod poduzetnika, a predočuje se u slučaju poreznog nadzora. Njime se definiraju poslovni prostori (poslovnice, prodavaone), naplatni uređaji (kase), prodavači sa OIB-ima (operateri), sljednost brojeva dokumenata... Detaljnije o tome na kraju ovih uputa.

Da bi se mogla raditi fiskalizacija (u smislu naplate gotovinom i karticama) na nekoj poslovnici (poslovni prostor), poslovnica mora biti prijavljena (Kod poslovnice:, OIB:(firme), Mjesto sjedišta:, Ulica i broj:, Broj pošte: i Mjesto pošte:).

The screenshot shows a web browser window displaying a form for business registration. The form is titled "Poslovnice" and includes the following fields and sections:

- Business Information:** Kod poslovnice: 2302, Naziv: Panex-AGM maloprodaja, Vrsta: Maloprodaja, Mjesto sjedišta: Čakovec, Ulica i broj: Zagrebačka 101, Broj pošte: 40000, Mjesto pošte: Čakovec, Poštanski pretinac: (empty), Puntk: 00, Šifra općine: 0, Šifra županije: 0, Pokrajina: (empty), Zemlja: Hrvatska (HR), OIB: 89484156979, Broj bankovnog računa: HR 46 2340 0091 1160 1175 5 pri PBZ, Vrsta računa: R1, Fax: (empty), E-mail: (empty), Web stranica: (empty).
- Partner Selection:** Izbor koda partnera: Ručno, Početni kod partnera: 1, Cijene po ulazima: Cijena zadnjeg ulaza, Cijene za izlaze: Iz tablice matične robe, Automatski izbor cijena: DA, Dozvoljena negativna stanja: NE.
- Inventory:** Inventura: Datum: 01.01.2016 12:01:00, Iznos bez PDV-a: 0,00, Iznos s PDV-om: 5636526,0.
- Search Filters:** Robe po: opadajućoj cijeni, Stanja robe: Sva stanja, Vrste prod.: Sve vrste prodaje, Partnera po: nazivu partnera, Cjenik za kupce: Ne.
- Fiscalization:** Radno vrijeme: Pon-Pet: 07:00-15:00, Sub:07:00-12:00, Početak primjene: 07.04.2014, Buttons: Prijava za fiskalizaciju, Odjava.

Da bi se poslovnica prijavila za fiskalizaciju prvi put ili ako se promjeni radno vrijeme poslovnice, poslovnica se **prikaže**, popuni se Radno vrijeme: npr. Pon-Pet: 07:00-15:00, Sub:07:00-12:00 i klikne se **Prijava za fiskalizaciju**. Podaci se prenesu u sistem Porezne uprave, a Početak primjene: se automatski popuni sa datumom i vremenom klika na gumb **Prijava za fiskalizaciju**. Na taj način Porezna uprava može kontrolirati da li su računi izdani unutar prijavljenog radnog vremena. Ako se poslovnica zatvara klikne se na **Odjava** što se također prenosi u Sistem porezne uprave.

Kod prijave prodavača (Operater:), ovlaštenu administrator mora ga prijaviti sa ispravnim OIB-om. Ako prodavač više ne radi u dotičnoj firmi, mora mu se spriječiti pristup programima na način da mu se promjeni korisnička lozinka (ne smije ga se obrisati iz liste korisnika).

Fiskaliziraju se svi dokumenti kod kojih se naplaćuje gotovinom ili karticama. To su paragonci (mali kasa računi), dostavnice-računi za vredniju robu, fakture za usluge i sl. i predračuni. Paragonci se automatski svi fiskaliziraju a kod dostavnica-računa, faktura za usluge i predračuna bira se Fiskalizacija: Ne ili Da ovisno o tome da li je plaćanje izvršeno na transakciji račun ili gotovinom.

Fiskalizirani dokument dobiva dva koda: zaštitni kod (ZK) koji generira program kase i JIR koji generira sistem porezne uprave. JIR se dobiva nakon što su sve generalije o računu memorirane u sistemu porezne uprave (iznosi ukupno, po poreznim stopama, osnovice, OIB-i prodavača i firme datum i vrijeme računa). ZK i JIR ispisuju se na dnu računa.

Na kraju radnog dana, ili nakon promjene smjene ili u trenutku inspekcijanskog nadzora, pušta se program Rrekapitulari (Izbornik Pregledi-stanja-prometi), pušta se rekapitular paragonaca za taj dan, a ako je bilo plaćanja gotovinom i preko drugih dokumenta, onda npr. i rekapitular predračuna i.t.d., a trenutno stanje blagajne je zbroj svih rekapitulara. Kod svakog puštanja rekapitulara (bilo tko da pušta rekapitular i u bilo kojem vremenskim intervalu), vrši se ujedno i provjera po svim poslovnica i svim dokumentima od 01.01. tekuće godine do trenutnog datuma i vremena, da li postoje nepotpuno fiskalizirani dokumenti (imaju Zaštitni kod a nemaju JIR). Ako takvi dokumenti postoje fiskaliziraju se (dobijaju i JIR), a prikazuju se na dnu rekapitulara.

Do nepotpune fiskalizacije može normalno doći usljed tehničkih i programskih problema raznih vrsta, a da nije moguće uspostaviti internetsku vezu sa sistemom porezne uprave koji isporučuje JIR.

Preko programa Pregledi dokumenata(Izbornik Pregledi-stanja-prometi) i programa Kontrola fiskalizacije (Izbornik razno), moguće su različiti ispisi i kontrole fiskalizacije.

Predujmovi

1. Predujmovi su predviđeni da se rade preko dokumenata **Fakture usluge-roba** i **Predračuni**, tako da se pod rubrikom **Predujam**: odabere **Da**. Ako je predujam gotovinski, mora se fiskalizirati i pod rubriku **Obveza fiskalizacije**: odabire se **Da**. Na standardnoj knjigi IRA ti zaprimljeni predujmovi prikazat će se zajedno sa svim ostalim računima, a mogu se prikazati odvojeno kao Predujmovi gotovinski ili Predujmovi transakcijski.

2. **Prema propisima, kada se roba isporuči vezano uz taj predujam, radi se Račun(dostavnica) sa iznosom za plaćanje umanjenim za dotični predujam.**

Ako je razlika plaćena na transakcijski račun, radi se nefiskalizirani Račun(dostavnica), a ako je gotovinom ili karticama fiskalizirana.

Primjer:

Povratak Ispis

Za povratak OBAVEZNO koristiti tipku Povratak.

 Panex-AGM d.o.o., Zagrebačka 101, 40000 Čakovec
IBAN: HR46 2340 0091 1160 1175 5 PBZ;; SWIFT: PBZGHR2X
HR80 2402 0061 1000 3290 8 Erste banka
OIB: 89484156979; tel. 040 384 354; fax. 040 384 355
e-mail: info@panex-agm.com; www.panex-agm.com

Poslovnica: 2302 Panex-AGM maloprodaja Tel: 040 384354, Fax: 040384355
Zagrebačka 101 Čakovec

Kupac:

Probni poslovni partner

Ilica
10000 Zagreb
OIB: 12345678901
Kod kupca: Probni

Račun br: 298-2302-1

Datum i vrijeme: 06.09.2016 16:47
Datum isporuke: 06.09.2016
Dospijeće: 15.10.2016
Mjesto izdavanja: Čakovec
Način plaćanja: Transakcijski račun
Poziv na broj: 01 2302-298-1

RB	Kod	Naziv robe(usluge)	JM	Količina	Cijena s PDV	Popust %	Neto cijena	Iznos
1	EFGC-175	MALČER EFGC-175/FIKSNI SA KARDANOM	KOM	1,000	10040,00		10040,00	10040,00
2	Predujam	Plaćeno predujmom	KOM	-1,000	2500,00		2500,00	-2500,00
					0,000	7540,00	7540,00	7540,00

PDV %	Osnovica	Iznos PDV-a
25,00	6032,00	1508,00

UKUPNO za platiti: 7.540,00 kn

Tu se preko primke treba prijaviti (samo jednom) Kod **Predujam** s nazivom **Plaćeno predujmom**. Prijavljuje se kao **usluga**, a ne kao roba i pod robnu grupu **US**. Porez: **25%**. Primka se obriše i stvar dalje radi. Programaska logika znati će razlikovati što je na tom Računu stvarna roba a što nešto drugo(na taj način se na robni račun mogu dodavati i stavke za usluge). Kod unosa iznosa predujma u dostavnicu treba se voditi računa da se iznos predujma unaša kao negativna količina, i da se polazno unaša iznos bez PDV da bi se u konačnici dobio iznos s PDV-om.

Ovdje se smatra da je roba pa prema tome i predujam opreziv sa 25% što se praktično pojavljuje u 99,9999 % slučajeva. Može se koristiti i više različitih stopa(onda bi se npr. Prijavilo **Predujam 25%** i npr. **Predujam 5%**).

Donošenje internog akta o poslovnim prostorima za potrebe fiskalizacije

Donošenje Internog akta o poslovnim prostorima obveza je svih obveznika fiskalizacije neovisno o tome da li će naplaćivati u gotovini ili neće. Premda Zakonom nije jasno istaknuto da interni akt treba biti sastavljen već 1. siječnja, postupanje Porezne uprave i informacije sa njihove Internet stranice upućuju na takav zaključak. U nastavku dajemo detaljni pregled Zakonskih odredbi u vezi poslovnih prostora i pravila slijednosti brojeva računa u vezi kojih treba donijeti interni akt, te na kraju dajemo praktičan primjer samog internog akta.

Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 133/2012; u daljnjem tekstu: Zakon) kao dio postupka fiskalizacije propisuje dostavljanje podataka o poslovnim prostorima. Zakonom se propisuju i novi elementi računa, te novi način određivanja broja računa. Sve navedeno obveznici fiskalizacije morat će urediti internim aktom.

Premda Zakon utvrđuje različit opseg obveza za one obveznike fiskalizacije koji će obavljati naplatu u gotovini, od onih koji to neće, iz internetskih objava na stranicama porezne uprave (više nego iz samog Zakona) razvidno je da će svi obveznici fiskalizacije, pa i oni koji neće naplaćivati u gotovini, biti dužni donijeti interni akt o poslovnim prostorima u kojem će utvrditi slijednost računa, te od 1. siječnja imaju obvezu račune ispostavljati sa brojevima utvrđenim u skladu sa ovim Zakonom.

Obveza donošenja internog akta utvrđena je i Zakonom i to člankom 11. stavkom. 2. Zakona gdje je propisano da pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora te dodijeljene oznake poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom, koji predočuje za potrebe poreznog nadzora¹.

Obveznik fiskalizacije **interni akt o poslovnim prostorima nema obvezu dostaviti Poreznoj upravi** već se isti čuva i predočuje za potrebe poreznog nadzora.

Sadržaj internog akta ovisit će i o složenosti organizacije djelatnosti obveznika fiskalizacije. Stoga u nastavku dajemo dva primjera internog akta ovisno o složenosti organizacije obveznika fiskalizacije.

¹ Obzirom da Zakon u posebnoj poglavlju propisuje sadržaj i obvezu dostavljanja podataka o poslovnim prostorom smatramo da je učinjen propust što obveza donošenja internog akta vezanih za poslovne prostore nije ponovljena i u toj odredbi

Primjer 1: Interni akt obveznika fiskalizacije sa jednim poslovnim prostorom

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/2012), trgovačko društvo BDE d.o.o. iz Zagreba, Svjetlana Vatića 12, OIB: 33416373916, donosi

ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa te popisu poslovnih prostora sa oznakama

I.

Društvo BDE d.o.o. iz Zagreba, OIB: 33416373916 djelatnost obavlja u poslovnom prostoru na adresi Svjetlana Vatića 12, 10.000 Zagreb. sa oznakom poslovnog prostora "CEN1".

Radno vrijeme poslovnog prostora "CEN1" je od ponedjeljka do petka od 9 do 17 sati.

II.

U poslovnom prostoru naplata se obavlja preko jednog fiskalnog uređaja oznake "1". Brojevi računa u poslovnom prostoru "CEN1" dodjeljuju se centralno na razini poslovnog prostora na način kako slijedi:

Prodajni prostor "CEN1"
1/CEN1/1
2/CEN1/1
3/CEN1/1
...itd

III.

Ova odluka stupa na snagu dana 1. siječnja 2013 godine.

Odgovorna osoba društva

Primjer 2: Interni akt obveznika fiskalizacije sa dislociranim poslovnim prostorima

Temeljem članka 11. stavka 2. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 133/2012), trgovačko društvo TDO d.o.o. iz Šibenika, Nikole Tesle 22, OIB: 23412378911, donosi

ODLUKU

o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa te popisu poslovnih prostora sa oznakama

I.

Ovom odlukom utvrđuje se popis poslovnih prostora u kojima društvo TDO d.o.o. obavlja svoju djelatnost, njihove oznake te slijednost numeričkih brojeva računa izdanih u tim poslovnim prostorima.

II.

Društvo TDO obavlja djelatnost u slijedećim poslovnim prostorima:

Oznaka	Adresa poslovnog prostora / Tip poslovnog prostora	Radno vrijeme	slijednosti Oznaka
1	2	3	4
CEN1	Nikole Tesle 22, 22.000 Šibenik / Prodaja razno	pon-pet od 8:00-16:00	P
VEL1	Nikole Tesle 22, 22000 Šibenik / Veleprodaja	pon-pet od 8:00-16:00	P
MAL1	Baldekin 14, 22.000 Šibenik / Maloprodaja i servis	pon-pet od 8:00-20:00 sub od 8:00-13:00	N
SER1	--- / Montaža uređaja	pon-pet od 8:00-20:00 sub od 8:00-13:00	N
SER9	--- / Servis - hitne intervencije	pon-ned od 0:00-24:00	N

Napomena uz kolonu 4.:

U koloni 4. upisana je oznaka slijednosti gdje se određuje da li se broj računa određuje centralno na razini poslovnog prostora (oznaka P) ili pojedinačno na svakom naplatnom uređaju (oznaka N).

III.

Neprekinuti numerički redoslijed svake kalendarske godine kreće od broja 1 do broja n, po svakom poslovnom prostoru, odnosno po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru.

U poslovnim prostorima sa oznakom slijednosti "P" broj računa određuje se centralno na razini poslovnog prostora na način kako slijedi:

Prodajni prostor "CEN1"	Prodajni prostor "VEL1"
1/CEN1/1	1/VEL11/1
2/CEN1/1	2/VEL11/1
3/CEN1/1	3/VEL11/1
...itd	...itd

U poslovnim prostorima sa oznakom slijednosti "N" broj računa određuje se pojedinačno po blagajni. U nastavku je tabelarni primjer dodjeljivanja brojeva po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru oznake MAL1 u kojem se naplata vrši preko tri naplatna uređaja

Prodajni prostor "CEN1"	Prodajni prostor "CEN1"	Prodajni prostor "CEN1"
Naplatni uređ. 1	Naplatni uređ. 2	Naplatni uređ. 3
1/MAL1/1	1/MAL1/2	1/MAL1/3
2/MAL1/1	2/MAL1/2	2/MAL1/3
3/MAL1/1	3/MAL1/2	3/MAL1/3
...itd	...itd	...itd

IV.

Za svaki prodajni prostor donosi se popis naplatnih uređaja i operatera u kojem se određuju naplatni uređaji za određeni poslovni prostor, te za svaki naplatni uređaj podaci o operaterima naplatnih uređaja i to: Ime i prezime operatera, OIB i oznaku operatera. Obvezni element popisa je datum, sat od kojeg se popis primjenjuje.

Odluke o naplatnim uređajima i operaterima donosi voditelj prodaje. Izuzetno za prodajne prostore SER1 i SER9 odluku iz stavka 1. ove točke donosi glavni inženjer.

V.

Ova odluka stupa na snagu dana 1. siječnja 2013 godine.

Odgovorna osoba društva

Pojašnjenja uz točku II. Odluke

U točki II. odluke daju se podaci o poslovnim prostorima koji se za potrebe fiskalizacije ispunjavaju u fiskalizirani naplatni uređaj te dostavljaju Poreznoj upravi putem uspostavljene elektroničke veze s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa za promet u gotovini.

Pojašnjenja uz točku III. Odluke

U ovoj točki odluke dana su pravila utvrđivanja slijednosti brojeva računa za poslovni prostor oznake slijednosti "P" i poslovni prostor oznake slijednosti "N".

Pojašnjenja uz točku IV. Odluke

Odluka o prodajnim mjestima donosi se na razini društva, no odlučivanje o broju blagajni i operaterima treba biti decentralizirano. To je osobito važno obveznicima fiskalizacije koji imaju razgranati sustav maloprodajnih prostora po cijeloj Hrvatskoj. Stoga se u ovoj točki predviđa delegiranje odgovornosti u svezi određivanja broja blagajni i operatera na odgovorne osobe svakog poslovnog prostora.²

Pojašnjenja uz točku V. Odluke

U odluci treba biti jasno naznačen datum stupanja na snagu kako bi se znalo do kojeg roka treba poslati podatke o poslovnim prostorima. Odluku treba pravovremeno dostaviti osobi zaduženoj za slanje podataka o poslovnim prostorima, svakom poslovnom prostoru koji se navodi u aktu (odnosno voditelju poslovnog prostora i sl.), a jedan primjerak sačuvati za potrebe arhiviranja.

Primjer odluke o naplatnim uređajima i operaterima za pojedini poslovni prostor

² Ova mogućnost proizlazi iz činjenice da Zakonskim odredbama koje se odnose na podatke o poslovnim prostorima nije predviđeno dostavljanje podataka vezanih za broj blagajni u poslovnom prostoru niti podatak vezan za operatere

Premda Zakonom nije predviđeno da se internim aktom određuje broj naplatnih uređaja, te operateri, predlažemo da se to ipak učini. Ovi podaci mogu biti ugrađeni i u interni akt o poslovnim prostorima kao što smo dali u primjeru internog akta br. 1., no u slučaju razgranate mreže maloprodajnih i drugih poslovnih prostora to bi bilo vrlo nepraktično. U tom slučaju bi se kod svake promjene operatera mijenjao i interni akt o poslovnim prostorima.

Izdavanjem podataka o naplatnim uređajima i osobama koje će biti operateri tih naplatnih uređaja, omogućuje se da se odluka o ovim činjenicama dislociraju na voditelje dislociranih maloprodajnih prostora ili drugih dislociranih poslovnih prostora.

Temeljem točke IV "Odluke o pravilima slijednosti numeričkih brojeva računa te popisu poslovnih prostora sa oznakama" društva TDO d.o.o. iz Šibenika, Nikole Tesle 22, OIB: 23412378911 voditelj poslovnog prostora Baldekin 14., 22.000 Šibenik, donosi

ODLUKU

o naplatnim uređajima i operaterima naplatnih uređaja za poslovni prostor oznake "MAL1"

I.

Poslovnica Baldekin na adresi 14. 22.000 Šibenik gore imenovanog društva u poslovnom prostoru oznake "MAL1" djelatnost obavlja pomoću tri naplatna uređaja

II.

Na naplatnim uređajima odobren je rad slijedećim operaterima naplatnih uređaja:

Oznaka operatera	Ime i prezime operatera / OIB	Oznaka naplatnog uređaja na kojem je odobren rad
1	2	3
FDES	Drazen Esmić / 4143454522274	1,2,3
FLST	Lidija Strepovski / 3343754512356	1,2
FBIL	Benko Imalić / 2243454522219	1,2
FSOM	Sandra Omazić / 1343454222244	1,2
FDKR	Dušan Kralj / 5643454534531	1,2

III.

Ova odluka stupa na snagu dana 1. siječnja 2013 godine u 7 sati.

Odgovorna osoba društva

Pojašnjenja uz točku II. Odluke

Oznaka operatera donosi se jedinstveno na razini OIB-a obveznika fiskalizacije, pa treba omogućiti poslovnica da ovu oznaku kreiraju iz jedinstvene baze kako ne bi došlo do preklapanja oznaka.

Pojašnjenja uz točku III. Odluke

U pojedinim slučajevima može doći do potrebe da se odluka mijenja i tijekom radnog vremena u slučaju hitne potrebe za ovim operaterom. Iz tog razloga smatramo da je uputno kao element Odluke uz datum staviti i sat donošenja.